

АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН ПОЕТЪТ И ТЪЛПАТА

Превод от руски: Петър Велчев, 2008

chitanka.info

ПОЕТЪТ И ТЪЛПАТА^[0]

^[1] *Procul este, profani!*

*Поетът лира вдъхновена
докосна леко и запя.
Край него все така надменна,
безстрастна и непросветена,
мълчеше тъпата тъпна.*

*И двоумеше се тъпата:
„Защо тъй звучно пее той?
И за каква ли цел чудата
тревожи нашия покой?
Какво дрънчи и пророкува?
Защо сърцата ни вълнува?
На чародея песента
е като вятъра свободна,
но като вятър е безплодна —
и за какво ли ни е тя?“*

ПОЕТЪТ

*Мълчи, безсмислен, тъп народ,
затънал в грижи роб и скот!*

Аз мразя твоя ропот зверски.
Не божии син, а земна твар,
ти всичко мериш на кантар —
дори кумира Белведерски.^[2]
Ти полза в него не откри.
А той е мрамор, бог!... Но ето:
за теб по-ценно е гърнето,
че в него гозба се вари.

ТЪЛПАТА

Добре, но ако си избраник,
ако на бога си посланик,
таланта си ни посвети —
сърцата тъмни просветли!
Виж: малодушни сме, коварни,
безсрамни, зли, неблагодарни;
с души студени на скопци,
сплетници, роби и глупци;
в сърцата ни цъфтят пороци —
с любов към ближния ни дай
най-съкровени уроци,
ще те изслушаме докрай.

ПОЕТЪТ

Махнете се! Поетът с песен
не може да ви утеши.
Тънете си в разврат и плесен —
за лира нямате уши!
Противни сте ми като гроба.
За своята тъпота и злоба
до днес сте имали затвор,
камшик, бесилка и топор.
Достатъчно, слуги безумни!
Сметта по улиците шумни

метат — полезен труд, нали! —

*Но кой, кажете, ще накара,
вместо да служат пред олтара,
жреците да държат метли?
Не, не за битки сме родени,
и не за корист, не за бяс —
а за молитви вдъхновени,
за сладки звуци и екстаз.*

1828

---

[0] Стихотворението е отговор на отправяни към Пушкин моралистични критики. Това обяснява резкия му, на места публицистичен патос. Ще бъде грешка, ако търсим в това стихотворение проповед на така нареченото „чисто“ изкуство, „изкуство за изкуството“ и други подобни. Това би било в противоречие с цялостното умонастроение и миросгледа на Пушкин. Прочее, когато пише:

*Но кой, кажете, ще накара,
вместо да служат пред олтара,
жреците да държат метли? —*

Пушкин едва ли е подозирал, че и това е възможно да се случи на практика. След Октомврийската революция от 1917 г. Ал. Блок получава призовка да се яви на улична работа по почистване на леда. Твърди се, че призовката е била подписана лично от небезизвестния Гр. Зиновиев, който по онова време е председател на болшевишкия Петроградски съвет. ↑

[1] Махнете се, непосветени! (лат.). Възклицание на жреца от VI песен на „Енеида“ от Вергилий. — *Б.пр.* ↑

[2] Става дума за статуята на Аполон, която се намира във Ватикана. — *Б.пр.* ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.